

De gevolgen van de oorlog

LEIDEN - "De gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog werken nog altijd door, ook bij hen die de oorlog zelf niet hebben meegemaakt." Emeritus predikant Jan Groenleer benadrukt wat hij ziet, hoort en ervaart. De Tweede Wereldoorlog ligt ver achter ons en ook weer niet. Jaarlijks vindt in Leiden een herdenking plaats, deze keer op zondag 24 april om 19.00 uur in de Hooglandse Kerk.

"Na de oorlog was er nog maar een kleine groep van de Joodse gemeenschap over. De wens leefde om hun de mogelijkheid te bieden om de verschrikkelijke gebeurtenissen blijvend te gedenken." Zo begon de traditie van de kerken van Leiden voor een jaarlijkse herdenking van de Jodenvervolging, vertelt Groenleer, lid van het Beraad Herdenking Jodenvervolging.

Groeiende betrokkenheid

De jaarlijkse herdenkingsceremonie is uitdrukkelijk geen kerkdienst. "De herdenking vindt wel plaats in een kerkgebouw. Die ruimte wordt geboden om het gedenken te faciliteren en er zoveel mogelijk burgers

De Raad van Kerken Leiden

De Raad van Kerken verzorgt in overleg met het Levensbeschouwelijk Platform Leiden een serie artikelen in het Leids Nieuwsblad over religieus-culturele initiatieven en maatschappelijke ontwikkelingen, met ruimte voor informatie vanuit alle religies en maatschappelijke stromingen. Reageren? Mailadres: RvKLeidenNieuws@gmail.com. ●

bij te betrekken", aldus Groenleer. "Er zijn jaarlijks andere sprekers en er wordt ook gemusiceerd." Het doorlopende thema is 'Blijvend gedenken', maar elk jaar heeft wel een andere insteek, zoals dit jaar 'Kleinkinderen van de Holocaust'. Hoe verder de Tweede Wereldoorlog achter ons ligt, hoe belangrijker de focus wordt op diegenen voor wie de gevolgen van de oorlog nog voelbaar zijn. Vooral jongeren tonen een groeiende belangstelling voor deze herdenking. In 2010 hielpen basisschoolleerlingen mee bij de onthulling van de monument ter nagedachtenis aan de vermoorde Joodse stadsgenoten; de zes natuurstenen koffers die in Leiden op memorabele plekken geplaatst zijn.

De koffers staan symbool voor wat je meeneemt op je reis door het leven, je bagage, maar het zegt ook iets over wat je achterlaat, vrijwillig of onder dwang. Eén van de koffers staat bij het voormalig Joods weeshuis, in de Roodenburghstraat 1a. Het herinnert aan een diep schrijnende gebeurtenis. In 1943 werden de 51 weeskinderen met hun begeleiders naar concentratiekampen gedeporteerd. Slecht vier keerden levend terug. Als leeftijdgenoten van nu dit horen, van basisschoolleeftijd tot jong volwassenen, dan

Bij het voormalig Joods weeshuis staat één van de memorabele koffers, ter nagedachtenis aan de vermoorde Joodse stadsgenoten (Foto: pr/Niek Bavelaar).

komt de geschiedenis voelbaar dichtbij.

Kleinkind van de Holocaust

Bij de komende herdenking spreekt een kleinkind van een overlevende van de Holocaust, Natascha van Weezel. Zij schreef een boek en maakte een film over wat zij noemt 'de erfenis van mijn grootouders'. De herdenking wordt ingeleid door Ad Alblas, predikant van de Binnenstadsgemeente. Aan het eind klinkt de zegen die de chazan in het Hebreeuws uitspreekt en de predikant in het Nederlands. Naast de joodse voorganger Ken Gould verlenen ook het duo Hester Groenleer (blokfluit) en Matthias Havinga (piano en orgel) medewerking aan deze herdenking.

Groenleer vertelt wat hem elk jaar diep treft bij de herdenking: "Het voorlezen van de namen van de vermoorde kinderen en het zangerig reciteren van het begrafenisgebed voor de slachtoffers van de Holocaust door Ken Gould. Je hoort dan ook de huiveringwekkende namen van de vernietigingskampen". ●

ria zoekt nog vrijwilligers

